

C. F. SAMUEL HAHNEMANN • **Organon**

İdea Politika Yayınları, 2014 (1 baskı)

Organon der Heilkunst
6. Auflage

İletişim Yayınları 2829
ISBN-13: 978-975-05-2748-7
© 2019 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM
1. Baskı 2019, İstanbul

EDITÖR Bahar Siber
KAPAK Suat Aysu
KAPAK GÖRSELİ L. Beyer, “Samuel Christian Friedrich Hahnemann”,
J. Schoppe'nin resminden hareketle yapılmış gravür, 1831.

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Bahri Özcan

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871
Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul
Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003
Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,
Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387
Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul
Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58
e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

C. F. SAMUEL HAHNEMANN

Organon

İyileştirme Sanatı

Organon der Heilkunst

İNGİLİZCEDEN ÇEVİREN

Nurten Özkoray

CHRISTIAN FRIEDRICH SAMUEL HAHNEMANN 1755'te Almanya'nın Saksonya eyaletine bağlı Meissen'de doğdu. Erken yaşta İngilizce, Fransızca, İtalyanca, Yunanca ve Latince öğrendi. Leipzig Üniversitesi'nde başladığı tıp eğitimini Viyana ve Erlangen üniversitelerinde sürdürerek 1779'da tamamladı. Kısa süre doktorluk yaptıysa da, çok geçmeden mevcut tıp anlayışı ve uygulamalarıyla ilgili hoşnutsuzluğu nedeniyle mesleğini terk etti, bilim ve tıp kitapları çevirmeye başladı. Aynı dönemde ilaç denemeleri yapmaya ve "benzer benzeri iyileştirir" ilkesine dayalı bir şifa yöntemi olan homeopatiyi geliştirmeye başladı. 1791'de çalışmaları nedeniyle Leipzig Bilim Akademisi Ödülü'ne değer görüldü. 1810'da, *Rasyonel İyileştirme Sanatı Organon*'un ilk baskısı yayımlandı. Hahnemann homeopatinin temel ders kitabı kabul edilen bu eser üzerinde ölümine kadar çalışmaya devam edecek ve her defasında yeni çalışma bulgularını ekleyerek toplam altı baskı hazırlayacaktı. 1811'de Leipzig Üniversitesi'nde homeopati dersleri vermeye başladı ve burada şifa yöntemini uygulayıp yayacak çok sayıda öğrenci yetiştirdi. 1829'da Köthen'de ilk homeopati derneğini kurdu. Hahnemann 1834'te Paris'e taşındı ve dünyanın farklı yerlerinden gelen öğrencilerine öğretisini aktarmaya devam etti. 1843'te soğuk algınlığı sonucunda hayatını kaybetti.

Kitap Türkçeye aktarılrken, Amerikalı Doktor ve Homeopat William Boericke tarafından Almanca orijinalden yapılan ve Uluslararası Klasik Homeopati Akademisi tarafından yayımlanan İngilizce eviri esas alınmıştır.

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE BASKIYA ÖNSÖZ	9
ALTINCI BASKIYA ÖNSÖZ	17
ORGANON'A GENEL BAKIŞ	21
ORGANON AFORİZMA LİSTESİ	33
AFORİZMALAR	35
1. Genel İlkeler	37
1.1 Doktor ve Tıp Sanatı	37
1.2 İdeal Tedavi	38
1.3 Etiyoloji (Hastalığın Sebepleri)	38
1.4 Semiyoloji	39
1.5 Belirtilerin Bütünlüğü	40
1.6 Yaşam Gücü	41
1.7 Yaşam Enerjisinde Bozulma Sonucu Hastalık	42
1.8 Belirtilerin ve Yaşam Enerjisinin Bütünlüğüne Dönük Tedavinin Sonuçları	44
1.8.1 İlaçların Dinamik Eylem Planı	44
1.8.2 Şifa	45
1.8.3 Farmakoterapi	46

1.9	Üç Tedavi Yöntemi: Enantiyopi, Allopati, Homeopati.....	47
1.10	Benzerlik Kanunu.....	49
1.10.1	Homeopatik Yer Değiştirme Teorisi.....	50
1.11	Duyarlılık ve Bölgesel Unsurlar.....	51
1.11.1	Kapasiteyi Sınırlayan Dış Etkiler.....	51
1.11.2	İlaçların Sınırsız Gücünü Kanıtlamak.....	52
1.12	Müdahale ve Patoloji Kombinasyonu.....	53
1.12.1	İki Farklı Hastalık.....	53
1.12.2	İki Benzer Hastalık.....	60
1.13	İlaçların "Kahraman" Doğal Tedavilere Üstünlüğü.....	65
1.14	İlaçlı Tedavi Yöntemleri.....	66
1.14.1	Sadece Homeopati Doğa Kanunlarına Uyar.....	66
1.14.2	Allopati ve Bastırma Sendromu.....	67
1.14.3	Karşıt Yöntem Olarak Homeopati.....	74
1.15	Etki ve Tepki Kanunu.....	75
1.16	Şifanın Genel Özeti.....	79
2.	İyileşmenin Üç Kuralı.....	81
2.1	Marazi Kriterlerin Oluşması.....	81
2.1.1	Hastalıkların Sınıflandırılması.....	81
2.1.2	Hastanın Muayenesi.....	89
	"Bir Hastalık Vakasının Bireyselleştirilmiş İncelemesi".....	90
2.1.3	Etiyolojik Belirtiler.....	94
2.1.4	Hastanın Psikolojisi.....	95
2.1.5	Gerekli Tıbbi Nitelikler.....	96
2.1.6	Salgın Hastalıklar.....	97
	"Salgın Hastalıkları Araştırmak".....	98
2.2	İkinci Kural: Farmakodinamik.....	100
2.2.1	İlaçların Patojenik Etkileri.....	100
2.2.2	Deney Talimatları.....	101
2.2.3	Hastanın Gözlemlenmesi.....	107
2.2.4	Materia Medica Üzerine.....	116
2.3	İlaçların Tedavi Edici Uygulaması.....	117
2.3.1	Genel: Hastalıkların Dinamik Doğası, İlaç Dozları, Tekrarları.....	117

2.3.2	Dikkat Çekici Belirtiler (İlkeler).....	120
2.3.3	Homeopatik Şiddetlenme.....	121
2.3.4	Kısmi Homeopati.....	124
2.3.5	Tek Taraflı Hastalıklar.....	127
2.3.6	Lokal Hastalıklar.....	131
2.3.7	Sağlık Düzeyleri, Allopatik Bastırma Sonucu Hastalık Transferi.....	137
2.3.8	Kronik Bir Hastanın Muayenesi.....	140
2.3.9	Zihinsel ve Ruhsal Seviyedeki Hastalıklar.....	142
2.3.10	Aralıklı ve Değişken Hastalıklar.....	150
3.	Homeopatik Dozların İlkeleri (Farmakoterapi).....	157
3.1	İyileşme Meydana Gelirken Tekrar İlaç Vermek Kontrendikedir.....	157
3.2	Sıvı Safhadaki Uygulama.....	157
3.3	Her Alışta Güçlendirme Derecesini Ayarlamak.....	158
3.4	Güçlendirme ve Dozun Ayarlanması.....	159
3.5	İksirin Hazırlanması.....	160
3.6	Yeni Belirtilerin Oluşması.....	161
3.7	Antidot Araştırması.....	162
3.8	Dozun Birincil Etkisinin Minimum Olduğu Vakaların Erken İşaretleri.....	162
3.9	Vakayla İlgili Gelişmelerin Gözlemlenmesi.....	163
3.9.1	İkilem: Ya İyileştirme ya da Yeni Belirtiler.....	163
3.9.2	Hastanın Bilgisi Olmadan iyileştirme.....	163
3.9.3	Antidot Arayışı.....	164
3.9.4	Doktoru Memnun Etmek İsteyen Hastalar.....	164
3.10	İlaçlarla İlgili Taraflılık.....	164
3.11	Panzehir Önemi.....	165
3.11.1	Diyet.....	165
3.11.2	Hijyenik Yaşam.....	165
3.11.3	Hastanın İsteklerini ve Hoşlanmadığı Yiyecekleri Dikkate Alma.....	166
4.	Homeopatik İlaçların Hazırlanması (Farmakopraksi).....	167
4.1	İzlenebilirlik.....	167
4.2	Herhangi Bir Değişiklik.....	168

4.3	Aktif İlkelerin Ortaya Çıkarılması.....	169
4.4	Dinamizasyon.....	170
4.5	Karışımın ve Solüsyonun Hazırlanması.....	171
5	İlaçların Uygulanması	175
5.1	Özgün Tedavi (Monofarmasi) ve Basit Madde.....	175
5.2	En Düşük Doz.....	177
5.3	Dozun Tedricen Artırılması.....	179
5.4	Sonradan Kötüleşme.....	180
5.5	Başta Kötüleşme.....	180
6	İlaçların Uygulama Yolları (Farmakonomi)	182
6.1	Mukus.....	182
6.2	Sağlıklı Deriye Friksiyon.....	182
6.3	Homeopat Her Şeyden Önce Hayırseverdir ve Kişisel Doğrulamayı Esas Alır (Kartezyen Şüphe).....	183
7	Diğer Tedavi Yöntemleri	184
7.1	Elektroterapi ve Manyetoterapi.....	184
7.2	Mineral Manyetizm.....	185
7.3	Hayvansal Manyetizm.....	185
7.5	Balneoterapi.....	188

TÜRKÇE BASKIYA ÖNSÖZ

Samuel Hahnemann'ın 1810 yılında yazdığı *Organon*, homeopatinin felsefesini ve uygulamalarını anlatan en temel kitaptır. Bundan yaklaşık iki yüz yıl sonra, homeopatiye yeni başladığım 2001 yılında bu kitabı ilk defa okuduğumda, itiraf edeyim, anlamakta güçlük çekmiştim. Fakat bütün mesleki pratiğimi değiştiren bir cümle, daha sonra yıllarca kafamda yankılandı durdu: “Aforizma § 1: Doktorun en yüce ve *tek* görevi, hastaları gerektiği şekilde tedavi etmek, onları sağlığına kavuşturmaktır. Doktorun görevi, hastalık hakkında boş spekülasyonlar ve hipotezler oluşturarak hastayı sistemlere ve organlara bölmek değildir.” Yani hastalık, semptomların toplamından ibaret değildir, böyle oluşturduğumuz tanı da hastalığın gerçeği değildir; dahası tek tek semptomları baskılayarak (yani modern tıpta inandığımız gibi!) hastalığı ortadan kaldıramayız. Hayretle şöyle düşündüğümü hatırlıyorum: “Doğruydum bu, modern tıpta yalnızca semptomlara ilaç veriyorduk! Örneğin, başınız ağrıdığı zaman verdiğimiz ağrı kesici, ağrı sinyallerinin beyninize iletilmesini engeller. Dolayısıyla siz ağrıyı hissetmezsiniz ama ağrıya neden olan şey, olduğu

gibi yerinde durur. (Buna homeopatide “semptomların basılanması” denir.) Ağrı kesici aldıktan bir iki saat sonra, hâlâ ağrı hissetmiyorsanız, ağrı kesicinin sizi iyileştirdiğini sanırsınız, gerçekte kendiliğinden iyileşmişsinizdir. Ağrı kesici, yalnızca bu sürede ağrıyı hissetmenizi engellemiştir. Oysa kronik bir durumda, mesela tansiyonunuzu düşürmeniz gerektiğinde, her gün antihipertansif almanız gerekir, çünkü organizma kendini iyileştiremez! Ne tuhaftır ki, on yıla yaklaşan tıp ve uzmanlık eğitimimde bu konuda hiçbir şey öğrenmemiştim. Kim bilir kaç homeopati öğrencisi, *Organon*’u okuyunca benimkine benzer bir aydınlanma yaşamıştır.

Homeopati yolculuğum, bana hastalıkların, çok daha derinde, organizmanın fiziksel, duygusal, zihinsel bütünlüğüne dair ve her organizma için biricik olan bir nedene dayandığını, o neden bulunamazsa, bir yığın ilaca rağmen kimse- nin iyileşemeyeceğini, bu sırrın homeopatide “remedi” dediğimiz minicik bir enerji parçacığında gizli olduğunu öğretti. (Remedi, yani her kişinin biricik sağlık durumuna uygun, hastalıkların bütününe yönelik, bedenin iyileşme güçlerini uyaran, oldukça seyreltilmiş doğal bir madde taşıyan homeopatik ilaç.)

Organon’u okudukça, içimde homeopatiyi daha iyi anlama, bu yolla insanları iyileştirme, Hahnemann’ın en ince ayrıntısına kadar anlattığı bu pratiği uygulama arzusu büyümeye başladı. Bir süre uyguladıktan sonra da, yöntemi mutlaka tıp dünyasına duyurma, başkalarına öğretme isteği duydum. Bu yolda, homeopatiye gönül veren bir grup öğrenci ile birlikte 2008 yılında Homeopati Derneği’ni kurduk ve yurt dışından kurumlarla birlik olup büyüdük. Sonunda 29 Kasım 2014’te katkılarımızla, Sağlık Bakanlığı tarafından Geleneksel Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları yönetmeliği kapsamında, “Homeopati Uygulama Yönetmeliği” ve bir sonraki sene de “Homeopati Eğitim Yönetmeliği” oluşturuldu. Bu

yönetmelikle, diğer 15 “tamamlayıcı” tedavi yöntemiyle birlikte, homeopati uygulamaları da resmî nitelik kazandı. 2 Ekim 2015’te çıkan eğitim yönetmeliği ise, doktorların bu konuda Sağlık Bakanlığının kabul ettiği standartlarda eğitim aldıktan sonra resmî bir sertifikaya hak kazanmaları koşuluyla uygulama yapabileceklerini öngörmektedir.

Bu bağlamda üniversitelerde tamamlayıcı tıp eğitimleri başlatıldı ve İstanbul’da Medipol Üniversitesi, doktor ve eczacılara resmî eğitim veren ve homeopati polikliniği açan ilk kurum oldu. Homeopati Derneği kapsamında da, doktor olan ve olmayanlara yönelik resmî nitelik taşımayan eğitimler yapılıyor. Ayrıca her yıl dernek aracılığıyla çevrilerek yayınlanan yabancı kitaplar, Türkçe literatüre katkıda bulunuyor. Bu sayede, Türkiye’de homeopatların ve homeopatik tedavi gören hastaların sayısı giderek artıyor. Bu kitap da, söz ettiğimiz homeopatiyi tanıtmaya ve yaygınlaştırma çabasının sonucu olarak ortaya çıktı.

Peki homeopatinin kurucusu Dr. Hahnemann kimdir ve *Organon*’u neden ve hangi koşullar altında kaleme almıştır? Christian Friedrich Samuel Hahnemann, 10 Nisan 1755’te, porselen ressamı Christian Gottfried Hahnemann ve Johanna Christiana’nın üçüncü çocuğu olarak, Saksonya’da, Dresden yakınındaki Meissen’de dünyaya geldi. Avusturya ve Prusya arasındaki Yedi Yıl Savaşı (1756-1763) nedeniyle, çocukluk yıllarında okulunu bırakmak ve kendini yetiştirmek zorunda kaldı. Daha on iki yaşındayken, bulduğu kitaplardan Yunanca dahil pek çok dil öğrendi. Parlak zekâsı çevresi tarafından fark edilince, sadece ayrıcalıklı ailelerin çocuklarının gidebildiği bir okula kabul edildi. Okul kapısının girişinde şöyle yazıyordu: *Aude sapere!* (Bilmeye cesaret et!). Bu sözler onun yaşamında iz bırakmış olmalı ki, daha sonra *Organon*’un ilk sayfasında bu cümleye yer verdi.

Liseden sonra tıp okumaya karar verdi ve önce, daha sonra kendisinin de homeopati dersleri vereceği Leipzig Üniversitesi'ne, sonra Viyana Üniversitesi'ne gitti. Doktorların, tıpkı sanatçılar gibi varlıklı kişilerin himayesinde çalıştıkları o dönemde, Hahnemann, Erdel Valisi Baron Samuel Von Bruckenthal'ın aile hekimi ve kütüphanecisi olarak Hermansted'e yerleşti. Yedi dil bilen Hahnemann, burada Baron'un zengin kütüphanesindeki eserleri ve nadir kitapları inceleme fırsatı buldu. Bu sırada *similia similibus curantur* (benzer benzeri iyileştirir) ilkesiyle karşılaştı.

1779 yılında Erlangen'de doktorasını tamamladı. 1781'de, Harz Dağları'nın eteklerinde küçük bir bakır maden kasabası olan Hettstedt'de, hekim olarak göreve başladı. Buradaki görevi sadece dokuz ay sürdü. Felsefi isyan tohumları, kalbine işte tam bu zamanda düşmeye başladı. Dönemin tıbbi tedavilerinin yol açtığı sorunlar, onu derinden etkiledi. O zamanlar, tıp bilgisi genellikle Antik Roma döneminin ünlü hekimi Galen'in anlayışına dayandırılıyordu ve koşullar pek olumlu değildi. Az şey biliniyor, doktorlar arasında tedavi etmektense, deneysel pratiklere başvurma eğilimi ağır basıyordu. Hastadan kan akıtma (hacamat) gibi sonu ölümle bitebilen uygulamalar gelişigüzel yapılıyor, yeteri kadar test edilmemiş ilaçlar, hastalar üzerinde sorumsuzca kullanılıyordu. Hahnemann, bu durum için şöyle demiştir: “Görev duygum, acı çeken bir hastanın bilinmeyen patolojik durumunu, bu bilinmeyen maddelerle tedavi etmeme izin vermiyordu. Bu şekilde katil olmak ya da hayata karşı suç işlemek, bana korkunç geliyordu. O kadar korkunçtu ki, evliliğimin ilk yıllarında doktorluğu tümüyle bıraktım ve yalnız kimya ve çevirmenlikle uğraştım.”

1781'de ilk tıbbi araştırma makalesini, 1784'te eski yaralar ve ülserlerin tedavisi üzerine yazdığı ilk kitabı (*Anleitung, alle Schäden und Geschwüre gründlich zu heilen*) yayımladı. 1782

yılında Dessau'da tanıştığı Johanna Leopoldine Henriette K chler'le evlendi. Sonraki yıllarda bu evliliğinden on bir  ocuğuy oldu. Bu dönemde yoğun bir şekilde farklı dillerden kitaplar çevirdi; çalışmaları sayesinde, 1791'de Leipzig Bilim Akademisi  d l 'ne layık görüldü. Hahnemann, 1790 yılında  nl  İskoç Hekim ve Kimyager William Cullen'ın *Treatise on Materia Medica* kitabıyla karşılaştı; burada yer alan kininin (*cincona*) acı (*astrigent*) bir madde olduğu için sıtmaya iyi geldiği fikrinden etkilendi. Başka acı maddelerin böyle bir etkisinin olmadığını bildiği için, kendi üzerinde, bir kinin deneyi yapmaya karar verdi. Birkaç gün arka arkaya, günde iki defa, çok düşük dozda saf kinin aldı. Sıtmanın bilinen tüm semptomlarının (ateş, üşüme, titreme gibi) ortaya çıkışını ve belli bir süre sonra kendiliğinden kayboluşunu izledi. Bu, Hahnemann'ın ünlü şifa ilkesini geliştirmesine yol açtı: "Sağlıklı insanda bir dizi semptom üretebilen bir madde, aynı semptomlara sahip hasta bir insanın tedavisi için kullanılabilir."

Bu deneyden sonra, Viyanalı doktor Anton von St rck' n izinden giderek, sistematik ilaç denemeleri yapmaya yoğunlaştı. Ailesi ve arkadaşları ona yardımcı oldular. Bu araştırmalar, daha genel bir "Benzer benzeri tedavi eder" (benzerlik kuralı) anlayışına yol açtı. Hahnemann daha sonra, toksik etkilerini azaltmak için ilaçları sulandırmaya başladı. Böylece "potentizasyon yani sulandırma ve sallama"nın temel ilkelerini keşfetti. Bu yönteme "homeopati" adını verdi. 1800'lerde öksürük için *ipecacuanha*, kızıl için *belladonna* ile sistematik denemeler yaptı. Artık *Homeopatik Materia Medica*'nın temelleri atılıyordu.

1810'da *Organon*'un yayınlanmasıyla, Hahnemann'ın hayatında yeni bir dönem başladı. Bu tarihten sonra Hahnemann birçok kitap yazdı ve yayımladı. 1811'de Leipzig'e taşındı ve üniversitede homeopati dersleri vermeye başladı. 1828'de, kronik hastalıkların doğası ve homeopatik tedavi-

sinde “miyazma” kavramını ilk defa ortaya attı. (Hahneman homeopatik ilaçları “miyazma”lara göre sınıflamıştı. Miyazma, Yunanca “kirlenme, bulaşma” anlamına gelir. Hahneman, bununla bir önceki kuşaklardan geçen hastalıkları kast ediyordu. Genetik geçiş ve virüslerin henüz bilinmediği bir çağda, anne babadan geçen hastalık eğilimlerinin farkına varmış ve bu terimi tercih etmişti. Bugün miyazmaları, genetik eğilimler, virüslerin etkisi, hücrenin temel savunma mekanizmalarıyla açıklayabiliriz ama miyazma her zaman bunlardan daha fazlası gibi görünmektedir.) Ertesi yıl, Hahnemann’ın meslekteki ellinci yıl kutlamasına, Avrupa’nın farklı yerlerinden 400’ün üzerinde hekim katıldı. Aynı yıl, kendisinin başkanlığında ilk Homeopati Derneği kuruldu.

Hahnemann 1834’te ikinci eşi Melanie de Hervilly ile evlenip Paris’e yerleşti. Melanie, Hahnemann’dan homeopati eğitimi aldı ve yaşamının sonuna kadar onun en yakın yardımcısı oldu. Hahnemann, sağlığında, homeopatiye destek verecek birçok ünlü homeopat yetiştirdi. Geliştirdiği yöntemin (o dönem) dünyanın en yaygın tedavisi haline geldiğini, denizleri aşip ABD’ye ve Hindistan’a yayıldığını görece kadar uzun yaşadı. 1843’te, altı hafta süren bir bronşitten sonra, seksen sekiz yaşında Fransa’da öldü. Her yıl binlerce homeopat tarafından ziyaret edilen anıtsal mezarı Paris’tedir. Mezar taşında *Non inutilis vixi* (Boşuna yaşamadım) yazar.

Biraz da *Organon*’a değinelim. *Organon* yapısı ve dili itibarıyla özel, zor bir kitaptır. Hahnemann’ın derinlikli düşüncelerini takip etmek her zaman kolay değildir. Bu incelikli çabayı gösterdikleri için, çevirmen Nurten Özkoray’a ve İletişim Yayınları’ndan editörüm Bahar Siber’e çok teşekkür ederim.

Hahnemann *Organon*’u uzun yıllar süren araştırma ve deneylerden sonra yavaş yavaş ortaya çıkarttı, altı kez düzeltmelerle yeni baskılara gitti. Altıncı baskı, Hahnemann’ın ölümüne yaklaştığı yıllardaki son çalışmalarını ve bulgularını

özetlemektedir ve hepsinin en mükemmeli olarak görülür. “Yasam gücü” yerine “yasam ilkesi” denmesi, potenslerin 50 bin kere seyreltilmesi, dış lokal uygulamalara izin verilmesi gibi bazı kavramlar önceki baskılarda hiç görülmezler. Bu eser, ustanın kendini her gün geliştiren ve yenileyen yorulmak bilmez çabalarının bir sonucudur ve tıp felsefesi açısından da tarihî öneme sahiptir.

Organon'u aşağıdaki bölümlere ayırmak, belki genel bir izlenim sağlar ve okumayı kolaylaştırır. Kitabın ilk bölümü, 70 aforizmadan oluşur ve metnin teorik parçası olarak adlandırılır. Bu bölüm tıp ilkeleriyle ilişkilidir ve aşağıdaki alanları kapsar:

- Tıp ilkeleri (§ 1-70)
- Hekimin görevi veya amacı (§ 1)
- Tedavi kriterleri (§ 2)
- Doktorun bilgi alanları (§ 3-4)
- Hastalık bilgisi (§ 5-18)
- Bulgular – neden, bastırılması (§ 6-7)
- Sağlığın restorasyonu (§ 8)
- Sağlık ve hastalık, yaşam gücü (§ 9-17)
- Semptomatoloji (§ 18)
- Proving'in gerekliliği (§ 19-24)
- İlaç bilgisinin hastalık bilgisine uygulaması (§ 22-69)
- Benzerlik kanunu (§ 25-27)
- Homeopati ilkeleri (§ 28-69)

Organon'un kendi dipnotları ile birlikte aforizma 71'den sonraki ikinci kısmı, pratik bölümü olarak bilinir ve tıp pratiğiyle ilgilidir. Bu aforizmalar aşağıdaki konuları kapsar:

- Çıkarımlar ve pratik uygulama (§ 71)
- Hastalıkların tedavisi (§ 72-140)

Hastalıkların sınıflandırılması (§ 77)
Bireyselleştirme (§ 82)
Homeopatik vaka alımı (§ 83-104)
İlaç bilgisi (§ 105-145)
DeneySEL farmakoloji (provings) (§ 146-244)
İlaç seçme yöntemi (§ 146-154)
Doz (§ 155-160)
İyileşme tepkisi, tek taraflı hastalıklar (§ 161-184)
Lokal hastalıklar, kronik hastalıklar (§ 185-209)
Ruh hastalıkları (§ 210-224)
Psikosomatik hastalıklar (§ 225)
Psikoterapi (§ 226-227)
Ruh hastalıklarının tedavisi (§ 228-230)
Tekrarlayan ve alternatif hastalıklar (§ 231-244)
Homeopatik pozoloji (§ 245-258)
Diyet ve rejim (§ 259-263)
Eczane remedi idaresi (§ 264-272)
Doz üzerine daha fazla bilgi (§ 273-285)
Yardımcı önlemler (§ 286-291)

Hepimizin hâlâ, *Organon*'dan öğreneceği çok şey var. Elinizdeki kitabın, bu anlamda, Türkiye homeopati pratiğine önemli katkıları olacağını düşünerek, iyi okumalar diliyorum.

Uzm. Dr. GÜNNUR BAŞAR
Homeopati Derneği ve Homeopatik Tıp Derneği Başkanı,
Medipol Üniversitesi Homeopati Sertifika Programı Yürütücüsü,
Eğitimci

ALTINCI BASKIYA ÖNSÖZ

Genelgeçer tıp (allopati), hastalıklara yol açtığı var sayılan zararlı çekip çıkartmak dışında herhangi bir tedaviye sahip değildir. Hastanın kanını sanki kadınlarda âdet öncesinde biriken ve kaybı önemsiz kabul edilen bir pıhtı gibi görüp acımasızca akıtmak, sülûkle emdirmek, fincan çekmek, kazımak gibi uygulamalarla yaşamı yok eder. Yaygın olarak kullanılan tıp, mideyi boşaltmanın ve bağırsakları hastalıkları başlattığı varsayılan maddelerden temizlemenin peşindedir.

Eski tıp ekolü allopati tarafından takip edilen hastalıkların tedavisi hakkında genel bir fikir edinmek için baktığımızda, bazen çok fazla kanın biriktiği, bazen marazi unsurların ve ekşimelerin olduğu gibi hayali varsayımlarla hareket edildiğini görürüz. Bu ekol, böylesine varsayımlara dayanarak hayati kanı akıtır ve hayalindeki hastalığı ortadan kaldırmak amacıyla başka bir yerde ortaya çıkmasına dahi yol açabilecek çeşitli yöntemler (müshiller, idrar söktürücüler, terletici ilaçlar, sıvı çekme tüpleri, vb. şeyler) kullanır. Böylece hastalığın ortadan kalkacağına inanılır; oysa tam tersine hasta-

nın acılarını artıran bu ve benzeri uygulamalarla, iyileşme için gerekli güç ve besinler organizmadan uzaklaştırılır.

Uzun süre art arda verilen güçlü ve yüksek dozda ilaçlar vücutta kaçınılmaz olarak yeni hastalıklar ortaya çıkarır. Neredeyse tasarlayarak bilinmeyen birkaç maddeyi tek reçetede birleştiren ve tanınmayacak hale getiren bu uygulamalar, vücuda onulmaz zararlar verir. Hastanın sempatisini kazanmak için de (bu arada, deneyimli bir allopat bu hastalığı eskiden beri tanıdığına ve tedavi için doğru kişi olduğuna hastayı inandırmak için tercihen Yunanca bir isim icat etmekten memnuniyet duyacaktır) marazi belirtileri kısa süreliğine palyatif biçimde karşıtlık (*Lat. contraria contrariis*) ilkesiyle bastırarak bunların kaynağı olan hastalığı daha da azdırır. Vücudun dış bölümlerinde görünen belirtileri tamamen lokal ve bağımsız görür ve topikal çözümlerle yüzeysel olarak bunları görünmez kıldığında, tedavi ettiği yanlıgisına düşer ve hastalığın daha önemli ve vahim bir yerde patlak vermesine yol açar.

Eski tıp ekolü, tedavi edilemeyen veya daha da kötüleşen hastalıkla nasıl başa çıkacağını bilmediğinde, bunu yüksek doz cıvalı yıpratıcı preparatlarla başka bir şeye dönüştürmeye çalışır. Eski tıp okulu allopatinin kötücül ana marifeti, hastalıkların çoğunluğunu ölümcül derecede olmasa da kronikleştirip, zaten zayıf düşmüş hastalara bir de yıkıcı ilaçlar vererek tedaviyi büsbütün imkânsız hale getirmek gibi görünüyor.

Böylesine zararlı yöntemler bir alışkanlık haline geldiğinde ve vicdani uyarılara duyarsız kalındığında uygulanması kolaylaşır. Yine de eski ekolün sıradan bir doktoru, tüm bu zararlı işlemleri kitaplara veya şu ya da bu hocanın önceden belirlenmiş sonuçlarına ve kendi ekolünün seçkin bir otoritesine dayanarak savunabilir. Oysa sebep olduğu feci sonuçlar onlara karşı çok daha güçlü bir argüman oluşturmalıdır.

Sadece, eğer yaşlı bir doktor uzun zamandan beri sözde mesleğinin olumsuz doğası sebebiyle yol açtığı zararları görüp en ağır hastaya bile sulandırılmış çilek şurubundan başka bir şey vermezse (yani ilaç bile olmayan bir sıvı) ölen ve kötüleşen hastalarının sayısı azalabilir. Yüzyıllar boyunca, hastaların yaşamlarını ve ölümlerini kendi isteklerine ve zevklerine göre yönetme gücüne sahip, tedavi edici olmaksızın uzak bu meslek, uygulandığı dönemde en yıkıcı savaşlardan on kat daha fazla insan hayatına maloldu ve milyonlarca hastayı eskisinden daha hastalıklı ve zavallı hale getirdi. İşte kitabın daha önceki baskılarında ayrıntılı olarak ele aldığım allopatinin özeti budur.

Şimdi ise bunun tam tersini, benim keşfettiğim ve biraz daha gelişip mükemmelleşmiş olan gerçek şifa sanatını ele alacağım. Eski zamanlarda uygulanan çarpıcı tedavilerin her zaman temelde homeopatik çözümler olduğu ve hekim tarafından zamanın geçerli yöntemlerine aykırı olarak tesadüfen bulunmuş ilaçlara bağlı olduğunu kanıtlamak için örnekler vereceğim. Homeopatide durum bunun tam tersidir. Düşünebilen herkesin kabul edeceği gibi, hastalıkların sebebi herhangi bir madde değil, vücudu hayatta tutan yaşam gücünün dinamik unsurlarındaki bozulmadır.

Homeopati, yaşam gücünün, doğru seçilmiş remediye gösterdiği tepkiyle tedavinin gerçekleşebileceğini ve iyileşmenin yaşam gücüyle orantılı biçimde kesin ve hızlı olacağını bilincindedir. Bu nedenle homeopati hastayı zayıf düşürebilecek her şeyden kaçınır ve ağrıya, acıya sebep olmama çalışır. Çünkü tüm bunlar yaşam gücünü azaltır. Homeopatide emetik, arındırıcı, müshil veya terletici madde kullanılmaz, kan akıtma, sıcak veya mineral banyolar, İspanyol sineği, hardal sıvama, yakma ve benzeri yıkıcı uygulamalar yoktur. Homeopat kendi hazırladığı basit preparatları uygular ve acıyı azaltmak için afyon benzeri maddelere başvurur.